

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3238

av **Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD)**

Skärpta straff för attacker mot blåljuspersonal

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för våld mot tjänsteman och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brott mot alarmeringspersonal och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för angrepp mot väsentliga samhällsfunktioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har vi sett många exempel på våld mot poliser, personal inom räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården. Det är en oacceptabel utveckling som måste brytas. Det handlar både om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och om att värna respekten för rättsstaten.

Polisen har i en rapport beskrivit 53 områden runt om i landet med stora sociala problem och allvarlig kriminalitet. I 15 av dessa områden är situationen särskilt allvarlig. Polis och räddningstjänsts arbetsvillkor i de här områdena är besvärlig. I rapporten från polisen beskrivs arbetsförhållandena så här:

”Exempelvis kan en fordonskontroll ge upphov till ett folkhav som står runt omkring, med både fritagningsförsök och fritagningar som följd. Det förekommer också att uppviglare hetsar folksamlingarna att angripa patrullerna.

I de särskilt utsatta områdena kan ett polisingripande leda till våldsamma upplopp med bilbränder och stenkastning som följd. Därför tvingas polisen ibland att avvakta med att ingripa. Polispatruller arbetar periodvis med en extra patrull för att undvika att polisbilar utsätts för skadegörelse. I några områden har fordonen utrustats med förstärkta rutor som skydd mot stenkastning och andra föremål som kastas. Vissa ungdomar påverkar ingripanden genom att försvåra, ge falska uppgifter och störa polisens arbete.”

Social oro är något som i olika grad förekommer i alla särskilt utsatta områden. Upplopp uppstår många gånger som en konsekvens av ett myndighetsbeslut eller exempelvis ett polisiärt ingripande. Även i utsatta områden förekommer social oro. Främst rör det upploppsliknande situationer som bland annat kan leda till stenkastning, omfattande skadegörelse och bilbränder. De senaste månaderna har det skett ett stort antal bilbränder, och det behövs ett kraftfullt arbete för att öka tryggheten. Bakom alla de här bränderna så finns det också brottsoffer.

Under det senaste året har det även skett skjutningar i närhet till förskolor och skolor där barn har befunnit sig. Uppgörelser mellan kriminella gäng har även fått till följd att skjutningar har skett i centrummiljöer, på torg och andra ställen där många människor befunnit sig. I augusti 2016 skedde en granatattack mot en lägenhet, och en 8-årig pojke dödades när granaten kastades in.

Polis och företrädare för räddningstjänst och brandförsvaret beskriver en allvarlig situation. På en direkt fråga i en intervju med DN:s chefredaktör om han – läs polisen – har kontroll i dessa utsatta områden säger rikspolischefen: ”Nej, jag kan inte garantera att säkerheten finns där. Vi har resurser, vi agerar, men jag kan inte garantera säkerheten någonstans. Men i de här områdena så är det besvärligt.” Ordföranden för Alarm Ambulansförbundet, det största fackförbundet för ambulanspersonal, har sagt att patienter i flera brottsdrabbade områden ofta får vänta längre på vård, eftersom ambulanserna får vänta in poliseskort innan man åker in. Riksföreningen för ambulanssjuksköterskor, RAS, har krävt att de får bättre upplysningar när de skickas ut till farliga adresser för att hämta patienter.

Rättsstaten ska inte stå handfallen när respekten för den urholkas. Reaktionerna på de här angreppen och attackerna måste vara tydliga.

Straffen för våld mot tjänsteman återspeglar inte allvaret i brottsligheten. Den som hindrar polis och annan blåljuspersonal från att fullfölja sina viktiga uppgifter skadar hela samhället och bör straffas därefter. I dag behandlas hot mot tjänsteman och våld mot tjänsteman i samma straffstadgande. Straffet för våld mot tjänsteman blir ofta cirka en månads fängelse. Många gånger ersätts fängelsestraffet av samhällstjänst. Våld mot en polis i tjänst är ett allvarligare brott än ett muntligt hot. För att fånga upp allvaret i den här brottsligheten bör våld mot tjänsteman få en egen brottsrubricering där straffet ska vara minst sex månaders fängelse.

Reaktionerna på våld mot poliser, medarbetare inom räddningstjänsten och hälso- och sjukvården måste bli avsevärt tydligare. Personal i räddningstjänsten och hälso- och sjukvården omfattas i dag inte av samma skydd som till exempel poliser eftersom de inte utövar myndighetsutövning. Detta bör ändras så att våld eller hot mot personal inom räddningstjänsten och hälso- och sjukvården straffas lika hårt som våld eller hot mot poliser. Därför bör det införas ett nytt brott – våld mot alarmeringstjänstpersonal – där det inte uppställs något krav på att angreppet sker mot någon i dennes myndighetsutövning.

Ibland riktas skadegörelse direkt mot polisbilar och andra utryckningsfordon. Vi ser också fall då polisen lockas in i områden för att sedan angripas med stenkastning. När angreppen riktas mot sådana väsentliga samhällsfunktioner bör detta anses vara försvårande när straffet bestäms – oavsett om det rör sig om skadegörelse, våldsamt upplopp eller någon annan brottstyp. Vi vill därför införa en särskild straffskärpningsgrund som innebär att alla brott som innefattar ett angrepp mot viktiga samhällsfunktioner leder till skärpta straff.

Beatrice Ask (M)

Johan Hedin (C)

Andreas Carlson (KD)

Roger Haddad (L)